

BESLUITMOTIVERING

- maakt deel uit van het besluit

betreffende: Kerkgebouw met vrijstaande klokkentoren

naam : American Protestant Church
gemeente : 's-Gravenhage
plaats : 's-Gravenhage
straat en huisnummer : Esther de Boer-Van Rijklaan 20

nummer : 532190

AANLEIDING

De aanwijzing gebeurt op voorstel van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, in het kader van het aanwijzingsprogramma voor monumenten uit de periode 1959 tot en met 1965.

Op 28 januari 2014 is de aanwijzingsprocedure, bedoeld in de Monumentenwet 1988 (artikel 3), gestart.

AANWIJZINGSBELEID

Vanaf 1 januari 2013 geldt de Beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2013, beleidsregel van de Minister van OCW van 15 februari 2013, Staatscourant 26 februari 2013, nr.5217 (hierna: Beleidsregel 2013).

Op grond van de Beleidsregel 2013 (artikel 5, eerste lid) vindt aanwijzing als beschermd monument plaats van een monument dat is vervaardigd vanaf 1940, indien:

- a. het monument is opgenomen in een aanwijzingsprogramma, of
- b. het monument
 1. vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde kan worden aangemerkt als een nationaal of internationaal erkend kenmerkend monument van de Nederlandse architectuur, stedenbouw, landinrichting, bouwtechniek of ruimtegebonden kunst, en
 2. vergelijkbare monumentale waarde heeft als de gebouwde monumenten die behoren tot de ongeveer 100 meest waardevolle monumenten die zijn gebouwd in de periode van 1940 tot en met 1958, bedoeld in de Tijdelijke beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2007 (artikel 3, onderdeel b).

Op grond van de Beleidsregel 2013 (artikel 5, tweede lid) is een aanwijzingsprogramma als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, in elk geval het aanwijzingsprogramma voor monumenten uit de periode 1959 tot en met 1965.

In dit geval is het monument opgenomen in het aanwijzingsprogramma voor monumenten uit de periode 1959 tot en met 1965.

Op grond van de Beleidsregel 2013 (artikel 6, tweede lid) past de Minister bij het opstellen van een aanwijzingsprogramma voor monumenten uit de periode 1959 tot en met 1965, bedoeld in artikel 5, tweede lid, de volgende criteria toe:

- a. het desbetreffende monument is een evidente mijlpaal in de ontwikkeling van de architectuur, stedenbouw, landinrichting, bouwtechniek of ruimtegebonden kunst in Nederland, wat onder meer blijkt uit een vooraanstaande positie en duiding in de nationale en internationale vakliteratuur, of
- b. het desbetreffende monument is een essentieel toonbeeld van de cultuurhistorische of sociaalhistorische ontwikkelingen van de wederopbouwperiode in Nederland.

Op grond van de Beleidsregel 2013 (artikel 7), wordt bij de aanwijzing van een monument als beschermd monument rekening gehouden met de mate waarin het monument:

- a. een positief behoudsperspectief heeft, zowel technisch als functioneel, en
- b. een positieve invloed heeft op de kwaliteit van de ruimtelijke omgeving.

BELANGHEBBENDEN

Ten aanzien van de uitvoering van het bepaalde in artikel 2, tweede lid, en artikel 3, vierde lid, van de Monumentenwet 1988, heeft de gemeente laten weten, dat de eigenaar geen bezwaar tegen de voorgenomen aanwijzing te kennen heeft gegeven. Wel is opgemerkt dat de beschrijving niet actueel is omdat de wijzigingen van de nu in gang zijnde verbouwingen niet zijn meegenomen.

ADVIES GEMEENTE

Burgemeester en wethouders van Den Haag hebben bij brief d.d. 25 maart 2014 positief geadviseerd ten aanzien van aanwijzing als beschermd monument.

Opgemerkt wordt dat de beschrijving niet actueel is omdat de recente verbouwing van ingrijpende aard niet is opgenomen. Verzocht wordt de beschrijving voor het definitieve plaatsingsbesluit te actualiseren.

ADVIES PROVINCIE

Ingevolge de Monumentenwet 1988 (artikel 3, tweede lid) is aan gedeputeerde staten niet gevraagd te adviseren, omdat het object niet buiten de krachtens de Wegenverkeerswet 1994 vastgestelde bebouwde kom ligt.

ADVIES RAAD VOOR CULTUUR

De Raad voor Cultuur heeft bij brief d.d. positief geadviseerd ten aanzien van aanwijzing als beschermd monument.

De Raad onderschrijft de bevindingen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en acht de American Protestant Church bijzonder en van nationale betekenis. De Raad stemt dan ook in met het voorstel tot aanwijzing als rijksmonument.

WAARDERING

I Cultuurhistorische waarde: belang van het object/complex

Herinneringswaarde als expo-paviljoen op de Wereldtentoonstelling van Brussel van 1958.

II Architectuur- en kunsthistorische waarde: (bijzonder) belang van het object/complex

De kerk is van architectuurhistorische waarde als uniek vormgegeven kerkgebouw, ontstaan vanuit een geprefabriceerd paviljoen van de wereldtentoonstelling van 1958.

De kerk is van hoge esthetische kwaliteit.

De toepassing van industriële materialen en prefab-constructiewijze in een kerkgebouw is vooruitstrevend te noemen.

III Situationele en ensemblewaarde

Kerk en toren zijn beeldbepalend voor de nabije omgeving.

IV Gaafheid en herkenbaarheid: belang van het object/complex

Ondanks enkele latere wijzigingen (met name inwendig) is het gebouw grotendeels ongewijzigd bewaard gebleven.

Bijzonder is de bouwgeschiedenis van de kerk, die in 1958 als tijdelijk paviljoen werd opgericht en in 1962 een vaste bestemming en functie kreeg.

V Onderdelen zonder monumentale waarde

Het orgel vertegenwoordigt geen waarde; het betreft hier een industrieel assemblageproduct, dat bovendien niet meer in oorspronkelijke toestand verkeert.

OVERWEGINGEN

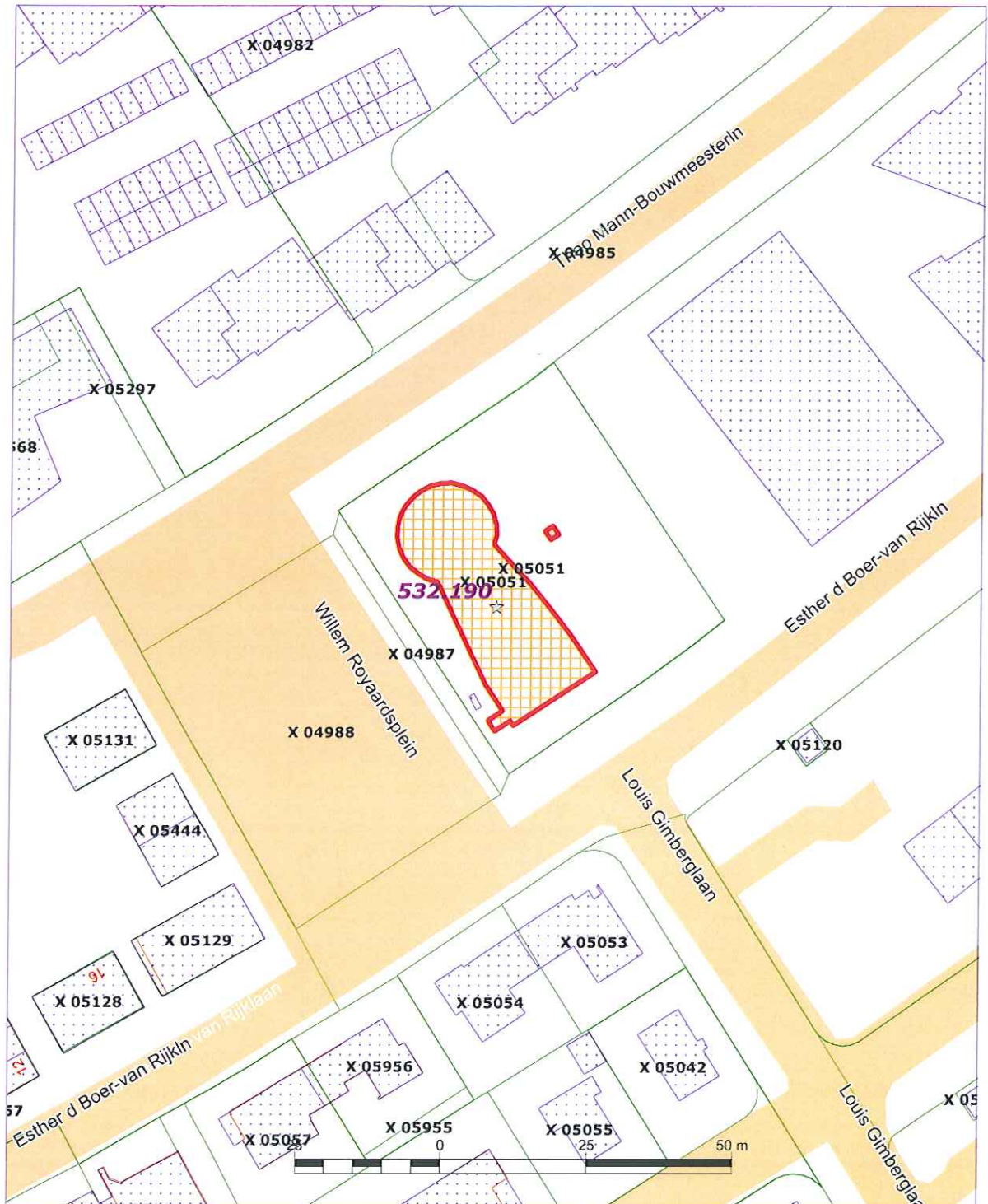
Aan de overwegingen van de Monumentenwet 1988 ligt onder meer ten grondslag het meer betrekken van lagere overheden bij het behoud van monumenten. In de Memorie van Toelichting wordt het grote belang gememoreerd dat in de huidige wet wordt gehecht aan de inbreng van vooral de gemeente over de aanwijzing. Hoewel op rijksniveau over het al dan niet beschermen wordt beslist, komt aan de adviezen van de lagere overheden een invloedrijke plaats toe. Slechts op zwaarwegende gronden zal de minister van die adviezen kunnen afwijken. In dit geval bestaat daartoe geen aanleiding.

De beschrijving van het monument (document 'Feiten') heeft een informatieve functie. Deze gegevens worden niet opgenomen in het monumentenregister. Actualisering heeft daarom geen invloed op de gegevens in het besluit en in het monumentenregister.

CONCLUSIE

Geconcludeerd kan worden dat de in dit besluit aangegeven waarden bescherming op grond van de Monumentenwet 1988 WEL rechtvaardigen.

De bijgevoegde kaart maakt deel uit van dit besluit.

- begrenzing rijksmonument
- rijksmonumentnummer
- kadastraal perceel
- perceelnummer

Scale 1: 1.000

printdatum: 28-10-2013